

Sojas audzēšana Latvijā ir izaicinājums

Semināra noslēgumā AREI Stendes pētniecības centra vadošā pētniece – projekta vadītāja Sanita Zute informēja par projekta pirmā gada atziņām un uzdevumiem nākamajam periodam: „Sojas audzēšana Latvijā ir izaicinājums, kas pirms 10 gadiem šķistu piemērots tikai piemājas dārzos. Pagājušajā gadā Latvijā soja auga jau vairāk nekā 250 ha platībā. Mūsu pieredze vēl tikai veidojas, un nākas meklēt atbildes uz daudziem jautājumiem. Šī projekta EIP darba grupu veido 14 sadarbības partneri, kurus vieno kopīgs mērķis – rast risinājumus, kā efektīvi izaudzēt un izmantot vietējās izcelsmes proteīnbagātas lopbarības izejvielas, tādējādi ceļot cūkkopības konkurētspēju.

Kāpēc Latvijā vajadzētu audzēt soju? Iegūsim produktu ar augstu proteīna saturu – virs 40 %, ar augstu neaizvietojamo aminoskābju saturu un daudz eļļas, kā arī tā atstāj labu ietekmi uz pēcaugu. Problēmas varētu būt piemērotas agrotehnikas izvēle, nestabili klimatiskie apstākļi un rezultātā nestabilas ražas. Ja kaut ko rosinām audzēt, jāparāda ceļš arī izaudzētā realizācijai. Varam pētīt un analizēt tehnoloģijas un tad kopā ar pārstrādātājiem saprast, vai gribam audzēt un pārstrādāt vai realizēt citām valstīm, kam interesē ĢMO brīva soja par labu cenu.

Latvijā izaudzētās sojas ražība atbilst Eiropas vidējam līmenim, kaut gan pagājušā gada mitruma trūkums nedeva vēl iespēju secināt un rast atbildes uz neskaidriem jautājumiem – vai vajag mēslojot, cik daudz, sēt biežāk vai retāk, rindstarpas platākas vai šaurākas u.tml. Lai saprastu, kuras ir Latvijai piemērotākās šķirnes, iespējams, ar četriem projekta gadiem būs par maz.

Stendē jau vairākus gadus eksperimentālā kārtā audzē soju, un katru gadu atklājas kaut kas jauns. Piemēram, pagājušajā gadā 6. jūnijā bija salnas, izdīgusi soja nedaudz apsala, tomēr, lai gan šāds scenārijs var atkārtoties, sojas sējas laiku kavēt nedrīkst. Lielāks risks ir iesēt to par vēlu un nesavākt nepieciešamo silto temperatūru summu.

Lai gūtu apstiprinājumu vai gluži pretēji – noliegumu atziņām par piemērotākajām šķirnēm, nezāļu ierobežošanu un citiem

agrotehniskiem un pārstrādes jautājumiem, daļa projekta grupas dalībnieku pagājušajā gadā devās pieredzes apmaiņā uz Poliju, pa ceļam piestājot Lietuvā, no kurienes atvedām svarīgas atziņas. Piemēram, ražas novākšanai ir svarīga atbilstoša tehnika, Polijā ir arī reģistrēti iedarbīgi herbicīdi. Domāju, ka arī mums jāstrādā pie herbicīdu reģistrācijas Latvijā, lai mūsu sojas audzētājiem būtu *darbarīki*. Vienmēr pastāv iespēja cīnīties ar nezālēm mehāniski. Arī tādu tehnoloģiju redzējam kādā bioloģiskajā saimniecībā Polijā, kur laukus apstrādāja ar īpašām

Ja sojas vidējā ražība būtu 2.1 t/ha, jau varētu konkurēt ar ĢMO nebrīvo soju.

ecēsām, bet rezultāts ir pietiekoši labs, lai varētu izaudzēt soju bioloģiski. Šajā saimniecībā soju nepārstrādā, bet realizē Eiropā par 800 EUR/t un ir pārliecināti, ka tas ir izdevīga. Polijā ir daudz sīksaimniecību, tāpēc viņiem ir arī risinājumi sojas pārstrādei, nelieli un nedārgi ekstrūderi, kas ir pieejami katrai saimniecībai. Šis vēstījums ir pozitīvs, jo varam dažādot savu saimniekošanu, nekustinot lielražotnes.

Projektam turpinoties, būs iespēja tikties semināros un Lauku dienās, lai kopīgi nonāktu pie projekta nodevuma – aprobētas un ekonomiski izvērtētas sojas audzēšanas tehnoloģijas, aptverot šķirnes un agrotehniku konvencionālai un bioloģiskai saimniekošanai.”

Pieredze sojas audzēšanā

ZS Rubuļi saimnieks Sergejs Virts:

– Esam augkopības un cūkkopības saimniecība, mums ir svarīgi audzēt to, kas ir vajadzīgs mūsu cūkām. Soju audzējam četrus gadus, esam ne tikai vieni no pirmajiem, bet arī lielākajiem sojas audzētājiem Latvijā. Ražīgākā šķirne mūsu saimniecībā ir

Jebkurai labībai
Jebkuros apstākļos
Jebkuram kombainam

Vairāk informācijas:
www.macdon.com
www.rodnas.ee

+371 26 46 89 96
+372 50 74 25 7

